

Opinia Komitetu Regionów „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy”

(2013/C 17/09)

KOMITET REGIONÓW

- Stwierdza, że nauki o życiu i biotechnologia w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji głównych celów polityki UE w zakresie zdrowia, zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.
- Uznaje, że przestawienie się na biogospodarkę jest nieodzownym warunkiem, by Europa stała się światowym liderem w tej dziedzinie, zwłaszcza w zakresie innowacji i konkurencyjności.
- Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że biogospodarka, wraz z bezpieczeństwem żywnościowym i zrównoważonym rolnictwem, została wymieniona jako „wyzwanie społeczne” w programie „Horyzont 2020”, którego planowany przez Komisję budżet sięga 4,5 mld EUR.
- Podkreśla, że upłynie jeszcze co najmniej 25 lat zanim biogospodarka będzie mogła konkurować z gospodarką opartą na paliwach kopalnych i będzie to wymagać długoterminowych inwestycji (w B+R), strategii (sięgających poza rok 2020) oraz współpracy wszystkich zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości, zmierzającej do wzajemnego dzielenia się wiedzą.
- Uważa, że biogospodarka zapewni nowe możliwości dla przedsiębiorczości i innowacji w europejskim łańcuchu wartości obejmującym także rolnictwo.
- Podkreśla istotne znaczenie instrumentów polityki planowania przestrzennego dla zachowania obszarów rolnych i leśnych.
- Zwraca uwagę, że proponowany przez Komisję plan działań nie przewiduje żadnych środków na rzecz zwiększenia efektywności gospodarowania zasobami naturalnymi.

Sprawozdawca	Rogier VAN DER SANDE (NL/ALDE), członek rady wykonawczej prowincji Holandia Południowa
Dokument źródłowy	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy”
	COM(2012) 60 final

I. KOMITET REGIONÓW

Główne przesłania

1. Przyjmuje z zadowoleniem komunikat Komisji Europejskiej (zwanej dalej „Komisją”), który zawiera propozycję zmian w kierunku szerszego i bardziej zrównoważonego wykorzystania zasobów odnawialnych oraz wezwanie do przejścia od społeczeństwa opartego na paliwach kopalnych do społeczeństwa opartego na zasobach biologicznych, wspieranego przez badania i innowacje.

2. Zgadza się z poglądem Komisji, że biogospodarka jest kluczowym elementem inteligentnego i ekologicznego wzrostu oraz przyczynia się do realizacji celów strategii „Europa 2020” i inicjatyw przewodnich „Unia innowacji” oraz „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”. Ponownie stwierdza, że nauki o życiu i biotechnologia w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji głównych celów polityki UE w zakresie zdrowia, zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy⁽¹⁾.

3. Uznaje, że przestawienie się na biogospodarkę jest nieodzownym warunkiem, by Europa stała się światowym liderem w tej dziedzinie, zwłaszcza w zakresie innowacji i konkurencyjności. Podkreśla, iż biogospodarka cechuje się ogromnym potencjałem tworzenia miejsc pracy i to nie tylko w sektorach rolnych. Zwraca uwagę na fakt, że kurczą się światowe zasoby surowców naturalnych, a Europa zmuszona będzie przyspieszyć swoje działania, by zachować konkurencyjność w biogospodarce, gdyż inne kraje na całym świecie wprowadzają podobne strategie i aktywnie stymulują inicjatywy rynkowe (np. Chiny czy USA). Sądzi, iż potrzebna jest silna, ogólnoeuropejska reakcja wspierająca biogospodarkę opartą na innowacjach.

4. Uważa, że w planie działania przedstawionym w komunikacie brakuje praktycznych środków i instrumentów, które pozwoliłyby pokonać ewentualne bariery lub zagrożenia towarzyszące przechodzeniu na biogospodarkę. Szczególną uwagę należy poświęcić nakładającym się lub sprzecznym przepisom oraz kwestii dostępności kapitału wysokiego ryzyka.

5. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, że biogospodarka, wraz z bezpieczeństwem żywnościowym i zrównoważonym rolnictwem, została wymieniona jako „wyzwanie społeczne” w programie „Horyzont 2020”⁽²⁾, którego planowany przez Komisję budżet sięga 4,5 mld EUR. Pozwala to na opracowy-

wanie innowacyjnych rozwiązań mających na celu zaradzenie problemom bezpieczeństwa żywnościowego, niedoboru zasobów naturalnych, zrównoważonego rolnictwa, zależności od zasobów kopalnych, żyzności gleby i zmiany klimatu, a jednocześnie zapewnia możliwość osiągnięcia zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Zwraca jednak uwagę, że przeznaczenie tej puli środków tylko na dziedzinę bezpieczeństwa żywnościowego, zrównoważonego rolnictwa, badań morskich oraz biogospodarki oznacza, iż pomija się wiele sektorów wskazanych w komunikacie Komisji jako elementy składowe biogospodarki. Podkreśla, że upłynie jeszcze co najmniej 25 lat zanim biogospodarka będzie mogła konkurować z gospodarką opartą na paliwach kopalnych i będzie to wymagać długoterminowych inwestycji (w B+R), strategii (sięgających poza rok 2020) oraz współpracy wszystkich zainteresowanych stron w całym łańcuchu wartości, zmierzającej do wzajemnego dzielenia się wiedzą.

6. Uważa, że ze względu na przejście od gospodarki opartej na paliwach kopalnych do gospodarki opartej na zasobach biologicznych rolnictwo mogłoby – przy zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego oraz bez uszczerbku dla swej nadrzędnej roli producenta żywności – zostać jednocześnie dostawcą różnego rodzaju (niespożywczych) bioproduktów, co mogłoby przyczynić się do bardziej zrównoważonego charakteru sektora rolnictwa. Biogospodarka zapewni nowe możliwości dla przedsiębiorczości i innowacji w europejskim łańcuchu wartości obejmującym także rolnictwo. Komitet sądzi, że do optymalnego korzystania z zasobów naturalnych niezbędna jest ścisła współpraca między rolnictwem, biogospodarką i nauką⁽³⁾, dzięki czemu powstanie zrównoważony i bardziej wydajny sektor rolnictwa. Jednocześnie wzrost produkcji podstawowej nie może stać w sprzeczności z zasadą zrównoważonego rozwoju. Komitet podkreśla zatem istotne znaczenie instrumentów polityki planowania przestrzennego dla zachowania obszarów rolnych i leśnych.

7. Podziela pogląd, że w celu przyspieszenia przejścia na zrównoważoną biogospodarkę europejską konieczne jest zapewnienie bezpiecznych i wystarczających dostaw zrównoważonych, wysokiej jakości bioproduktów oraz zasobooszczędnych systemów produkcji pierwotnej. Zwraca uwagę, że proponowany przez Komisję plan działań nie przewiduje żadnych środków na rzecz zwiększenia efektywności gospodarowania zasobami naturalnymi.

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽²⁾ COM(2011) 808 final.

⁽³⁾ CdR 1749/2012 – NAT-V-022.

Wdrażanie biogospodarki (międzysektorowej)

8. Podkreśla potrzebę wzmożonej koncentracji na strategii i polityce oraz uregulowaniach i zachętach w dziedzinie biogospodarki. Zwraca uwagę na konieczność zapewnienia nieustannej koordynacji, wyraźnego zobowiązania politycznego oraz dalszej integracji kierunków polityki europejskiej („Horyzont 2020”, polityka spójności, WPR, dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii, dyrektywa ramowa w sprawie odpadów) i sektorów, co pozwoli uniknąć sprzeczności między celami polityki i zagwarantować wszystkim podmiotom jednakowe warunki działania.

9. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki i ambicje Komisji, by wypracować zintegrowane, międzysektorowe i interdyscyplinarne polityczne podejście do biogospodarki. Odnotowuje, iż wymagać to będzie od Komisji zdecydowanej koordynacji polityki, a w ambicjach tych nie uwzględniono jak dotychczas poziomu praktycznego wdrażania, które będzie konieczne na szczeblu lokalnym i regionalnym.

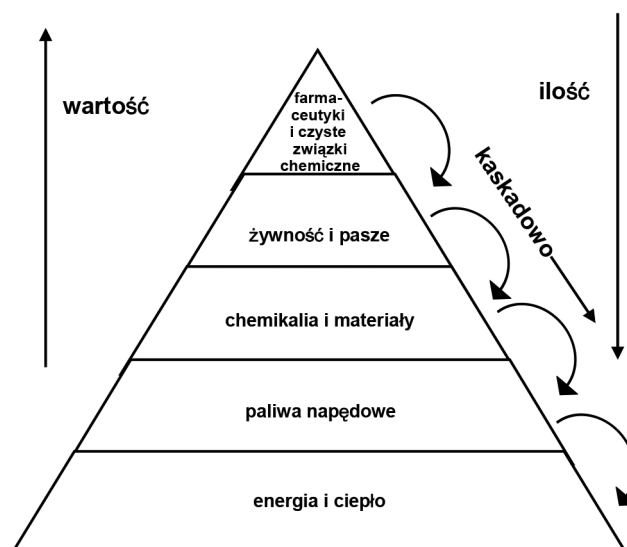
10. Popiera podjętą przez Komisję próbę ustalenia wspólnej, szerokiej definicji biogospodarki. Uważa, że ze względu na międzysektorowy charakter biogospodarki, pojęcie to może być różnie interpretowane przez różne podmioty europejskie, krajowe i regionalne działające w sektorze biogospodarki. Sugeruje, że jako ramy bardziej ustrukturyzowanej dyskusji na temat wartości i preferowanego zastosowania biomasy przyjąć można piramidę biomasy (rys. 1) (4).

11. Uważa, że Europa powinna opracować i realizować własną, jednoznaczną, długookresową wizję biogospodarki opartą na poszczególnych segmentach piramidy biomasy (zob. rys. 1), w przypadku której wyższe segmenty oznaczają wyższe wartości. Sądzi, iż Europa powinna przyjąć „strategię wartości” i skupiać się na wyższych segmentach piramidy biomasy poprzez preferencje dla zastosowań biomasy drugiej i kiedyś trzeciej generacji (5). Przyznaje, że inwestycje w biomasę pierwszej generacji są niezbędnym krokiem na drodze do biomasy drugiej i kiedyś trzeciej generacji. Uważa, że te cele ogólnoeuropejskie powinny znaleźć odzwierciedlenie we wszystkich

(4) Sprawozdanie „De Ecopiramide – Biomassa beter benutten” (Derksen et al. 2008) oraz „The Ecopyramid – better biomass efficiency”. Streszczenie w jęz. angielskim: <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcopyramide>

(5) W uproszczeniu, biopaliwa pierwszej generacji wytwarzane są z upraw żywnościowych (np. z pszenicy, kukurydzy), upraw roślin oleistych (np. z rzepaku, oleju palmowego) oraz z upraw cukrowych (np. z buraków cukrowych, trzciny cukrowej) z zastosowaniem ugruntowanej technologii. Natomiast biopaliwa drugiej generacji są zasadniczo produkowane z materiałów celulozowych (z lignocelulozy), pozostałości czy specjalnie w tym celu uprawianych roślin energetycznych (nieprzeznaczonych do spożycia). Biopaliwa trzeciej generacji można określić jako uprawianą biomasę, niemającą formy upraw żywnościowych, zapewniającą bardzo efektywne wykorzystanie światła i gleby. Najlepszym przykładem takich biopaliw są glony, które dostarczają oleju i wartościowych produktów. Zob. m.in.: <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html>, <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definitions/>.

międzysektorowych kierunkach polityki odnoszących się do biogospodarki.

Rys. 1: Piramida biomasy

12. Uważa, że Europa powinna objąć i utrzymać pozycję lidera w rozwijaniu kryteriów rozwoju zrównoważonego mających na celu zoptymalizowanie podaży biomasy (czyli „odnawialnych zasobów biologicznych”) i popytu na nią, w promowaniu zrównoważonego użytkownika gruntów, z uwzględnieniem większych zdolności produkcyjnych rolnictwa i przyspieszonego zastosowania biomasy drugiej i kiedyś trzeciej generacji, przy jednoczesnej minimalizacji ewentualnych negatywnych skutków niezrównoważonego korzystania z biomasy pierwszej generacji, a także podejmując debatę na temat „żywność czy paliwo”.

13. Zaleca, by Komisja opracowała wspólny plan działania na rzecz biogospodarki, obejmujący analizę kolejnych kroków na drodze rozwoju biogospodarki europejskiej, z uwzględnieniem podejścia opartego na łańcuchu wartości oraz obecnych prac (prowadzonych przez europejskie platformy technologiczne, OECD i inne podmioty). Apeluje o włączenie do tego planu praktycznych środków i instrumentów, z jednoczesnym uwzględnieniem różnej charakterystyki regionów. Podkreśla potencjał, jaki z punktu widzenia łańcucha wartości ma współpraca międzyregionalna.

14. Zwraca uwagę na fakt, iż biogospodarka wchodzi w zakres szeregu obszarów polityki realizowanej przez Komisję. Dlatego też w celu ułatwienia dostępu do unijnych inicjatyw i programów w zakresie biogospodarki Komitet sugeruje rozwiązanie oparte na koncepcji punktu kompleksowej obsługi, w ramach którego wszelkie zapytania byłyby przetwarzane za pośrednictwem jednego punktu w Komisji.

Instrumenty wielopoziomowego sprawowania rządów i zasada pomocniczości

15. Przyjmuje z zadowoleniem fakt, iż w komunikacie Komisji uwzględniono regionalny wymiar biogospodarki, oraz uznaje, że zarówno sam komunikat, jak i wszystkie propozycje zawarte w planie działania w zakresie biogospodarki są zgodne z zasadą pomocniczości.

16. Stwierdza, że niewiele państw członkowskich w UE prowadzi działania wspierające rozwój biogospodarki, a strategię w tym zakresie opracowywane są głównie przez rządy krajowe. Dobrym przykładem jest tutaj wspólna regionalna strategia na rzecz biogospodarki „Biobased Delta Europe” (południowo zachodnie Niderlandy i Flandria). Uważa, że potrzebne są zintegrowane ramy oraz ogólnoeuropejskie podejście w większym stopniu nastawione na współpracę. Sądzi, że powinniśmy wzmacniać inicjatywy lokalne i regionalne poprzez realizację strategii na rzecz biogospodarki na wszystkich szczeblach współpracy (na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym) oraz poprzez koordynację działań międzysektorowych. Należy utworzyć mechanizmy koordynacji na szczeblu UE, krajowym i regionalnym wszelkich właściwych (międzysektorowych) obszarów polityki odnoszących się do biogospodarki.

17. Popiera propozycję Komisji dotyczącą utworzenia panelu biogospodarczego przyczyniającego się do zwiększenia synergii i spójności między obszarami polityki oraz służącego omawianiu i ocenie praktycznego wpływu działań politycznych związanych z biogospodarką. Uważa jednak, że nadal niejasne są konkretne cele tego panelu ani sposób jego funkcjonowania w praktyce czy też metody angażowania regionów. Podkreśla, iż powinien on przyjąć formę wielostronnego forum, na którym przedstawiciele zainteresowanych podmiotów gromadziłoby się zgodnie z koncepcją potrójnej spirali (przedsiębiorstwa, instytuty badawcze oraz władze lokalne i regionalne), by dzielić się wiedzą i pomysłami oraz omawiać rozwiązania zmierzające do powstania społeczeństwa opartego na zasobach biologicznych oraz praktyczne wysiłki na drodze od gospodarki bazującej na paliwach kopalnych do biogospodarki. Sądzi, że na tworzonej platformie należy zapewnić odpowiednią reprezentację szerokiego spektrum sektorów, co stanowić będzie dobrą podstawę ułatwiającą międzysektorowe podejście do biogospodarki.

18. Uważa, że krajowe, regionalne i lokalne platformy biogospodarcze mogą funkcjonować w różny sposób i mogą odgrywać różne role. Wzywa Komisję, by opracowała konkretne wytyczne określające kompetencje krajowych, regionalnych i lokalnych paneli biogospodarczych. Podkreśla, iż panele biogospodarcze powinny odgrywać rolę koordynatorów dla środowisk politycznych, naukowych i gospodarczych, z myślą o ustalaniu środków, jakie należy przyjąć na etapie przedkonkurencyjnym. Wzywa do przyjęcia podejścia uwarunkowanego lokalnie, które uwzględniałoby specyfikę geograficzną, poziom rozwoju, sytuację ekologiczną i regionalną oraz priorytety i istniejące inicjatywy regionalne. Sądzi, że każdy region powinien „iść własną drogą” i rozwijać swą własną regionalną strategię biogospodarczą.

19. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę we wdrażaniu i rozwoju biogospodarki. Uznaje, że udział samorządów jest niezbędny do określania zagrożeń

i ewentualnych barier utrudniających wdrażanie w terenie, dlatego zdecydowanie zachęca do aktywnego zaangażowania i uczestnictwa samorządów w tworzeniu, organizowaniu i wdrażaniu panelu biogospodarczego. Zwraca się do Komisji o zapewnienie wystarczającej elastyczności oraz o jasne określenie funkcji i roli paneli regionalnych i/lub krajowych, metod ich współpracy, a także o przedstawienie, w jaki sposób doświadczenia regionalne i/lub lokalne znajdą odzwierciedlenie w unijnym panelu biogospodarczym.

20. Uważa, że pomyślne przejście na biogospodarkę będzie zależęć od aktywnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w proces planowania i realizacji. Podkreśla znaczenie, jakie w tym zakresie ma kształtowanie świadomości społecznej. Zachęca Komisję do położenia nacisku na relacje między nauką, społeczeństwem i kształtowaniem polityki oraz do wypuklenia istotnej roli władz lokalnych i regionalnych w tych przemianach.

21. Uważa, że proces przechodzenia na biogospodarkę zakończy się powodzeniem tylko w społeczeństwie opartym na zasobach biologicznych. Dlatego też sugeruje, by na wczesnych etapach transformacji istotną rolę odgrywały organizacje pozarządowe i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego oraz by mieli oni swoich przedstawicieli w tworzonych panelach.

22. Podkreśla związany z biogospodarką potencjał w zakresie wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Uważa, że w tym kontekście niezbędni będą wysoko wykwalifikowani pracownicy, którzy rozwijać będą innowacje i podstawy wiedzy, na których opierać się będzie biogospodarka. Zaznacza, że istotne znaczenie ma włączenie aktualnych zagadnień związanych z rozwojem biogospodarki do programów nauczania na poziomie podstawowym, zawodowym i wyższym, poprzez studia i kursy z zakresu rolnictwa, chemii i żywności. Niemniej jednak, zgodnie z art. 165 TFUE edukacja należy do kompetencji państw członkowskich, a zatem nie jest możliwe ustanowienie jakichkolwiek wymogów pod tym względem na szczeblu UE.

23. Uważa, że współpraca oparta na koncepcji potrójnej spirali jest niezbędna do innowacji i do waloryzacji wiedzy w biogospodarce. Koncepcja potrójnej spirali również wymaga unowocześnienia i rozwinięcia w celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania regionalnych ekosystemów innowacji. Sektor ten może oczywiście liczyć na szerokie i konstruktywne uczestnictwo obywateli, w związku z czym ma wszelkie możliwości ku temu, by odgrywać w Europie wiodącą rolę w innowacyjnej działalności opartej w dużym stopniu na badaniach, lecz zorientowanej na użytkownika.

Zrównoważona biogospodarka na rynkach wewnętrznych i globalnych

24. Podkreśla istotną rolę partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) w przyspieszaniu transformacji w kierunku biogospodarki. Uważa, że MSP odgrywają kluczową rolę w procesie przekładania wyników badań naukowych na konkretne zastosowania oraz wprowadzania ich na rynek w formie nowych produktów lub technologii. Nie sposób przecenić roli MSP w tworzeniu innowacji, dlatego należy koniecznie zapewnić silne, ustrukturyzowane wsparcie, które stymulowałoby ich działalność.

25. Uważa, że należy ułatwiać dostęp MŚP do finansowania poprzez inwestycje w nowo tworzone przedsiębiorstwa, kapitał wysokiego ryzyka i wspieranie transferu technologii, a także poprzez upraszczanie przepisów i waloryzację wiedzy w dziedzinie biogospodarki. Sugeruje, by utworzyć panel MŚP, który doradzałby panelowi biogospodarczemu oraz gwarantował prawdziwie biznesowe podejście.

26. Jest zaniepokojony faktem, iż obecne ramy polityczno-gospodarcze w UE nie oferują wsparcia dla przemysłowego wykorzystania biomasy jako surowca.

27. Podkreśla, że w procesie przechodzenia na gospodarkę opartą na zasobach biologicznych trzeba dbać o spójność z procesem urzeczywistniania rynku wewnętrznego oraz z polityką handlową.

Regionalne przykłady i instrumenty finansowania

28. Przyjmuje z zadowoleniem pojawienie się wiodących europejskich sieci regionów i klastrów w dziedzinie biogospodarki, np. współpracę między Flandrią (Belgia) a południowo-zachodnimi prowincjami Niderlandów, północno-zachodnią Francją, Nadrenią Północną-Westfalią (Niemcy), regionem Helsinki (Finlandia) i Styrią (Austria) oraz inicjatywy podejmowane w Szwecji, Estonii i na Węgrzech. Wzywa Komisję do wspierania takich sieci i klastrów z myślą o promowaniu wymiany doświadczeń i wspólnym przetwarzaniu wniosków projektowych wraz z innymi regionami europejskimi oraz do włączenia ich w prace panelu biogospodarczego. Uważa, że istotną rolę odgrywa w tym wypadku dzielenie się wiedzą na temat tworzenia funduszy inwestycyjnych oraz transferu technologii.

29. Jest zdania, że w procesie tworzenia społeczeństwa opartego na zasobach biologicznych szczególne znaczenie mają inicjatywy oddolne oraz że niezbędne jest tutaj podejście stymulowane przedsiębiorczością i popytem, połączone z rozwiązaniami proponowanymi przez władze.

30. Zwraca uwagę, że regiony produkujące biomasę powinny mieć możliwość korzystania z innowacji technologicznych; nie powinno się ich traktować jedynie jako dostawców biomasy. Dlatego też szczególną uwagę należy poświęcić transferowi technologii i waloryzacji wiedzy. Uważa, że istotne znaczenie z tej perspektywy mają ścisłe związki między regionami miejskimi a regionami o charakterze rolniczym.

31. Sądzi, że część środków WPR – w połączeniu z funduszami w ramach programu „Horyzont 2020” – powinno się przeznaczyć na wspieranie *europejskiego partnerstwa innowacyjnego*, tak aby wypełnić lukę między B+R a praktyką rolniczą w celu poszerzenia podstaw wiedzy i jej waloryzacji⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Projekt opinii Komitetu Regionów w sprawie europejskiego partnerstwa innowacyjnego na rzecz wydajnego i zrównoważonego rolnictwa, CdR 1749/2012 (NAT-V-022).

32. Proponuje, by Komisja ułatwiała przegląd i odwzorowanie najlepszych praktyk, obecnych działań oraz bioproduktów dostępnych w klastrach regionalnych i regionach, czerpiąc z prac przeprowadzonych i wyników uzyskanych już w ramach istniejących programów, np. ABC-Europe, finansowanej przez DG ENTR inicjatywy Cluster-IP⁽⁷⁾, a także programów Interreg w ramach polityki regionalnej oraz programu „Regiony wiedzy” w siódmym programie ramowym⁽⁸⁾.

33. Przyjmuje z zadowoleniem propozycję Komisji Europejskiej, by część środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przeznaczyć na projekty z zakresu „gospodarki niskoemisyjnej” w mniej rozwiniętych regionach, w regionach na „przejściowym” etapie rozwoju oraz w regionach bogatszych. Sądzi, że będzie to miało pozytywny wpływ na proces przechodzenia w kierunku społeczeństwa opartego na zasobach biologicznych. Podkreśla potencjał, jaki mają strategie inteligentnej specjalizacji, jeśli chodzi o umożliwianie regionom realizacji bardziej strategicznego, zintegrowanego podejścia do biogospodarki.

34. Sugeruje, że regiony zaawansowane w dziedzinie biogospodarki powinny być wspierane w podejmowaniu kroków wymaganych w ramach łańcuchów wartości biogospodarki i w tworzeniu połączeń z innymi, mniej zaawansowanymi regionami. Uważa, że regiony zaawansowane oraz regiony mniej zaawansowane powinny wspólnie tworzyć zakłady pilotażowe, w których przedsiębiorstwa (rozpoczynające działalność) mogłyby testować w chronionym środowisku nowe produkty. Sądzi, że podejście oparte na dążeniu do doskonałości prowadziłoby do efektywnego wykorzystania zasobów, a jednocześnie przyczyniałoby się do spójności. Popiera inicjatywy takie jak regiony wiedzy, które są użytecznym instrumentem wymiany wiedzy, w znacznym stopniu przyczyniają się do skutecznego rozprzestrzenienia i zastosowania wyników badań w regionach, a także są załącznikiem dodatkowej współpracy badawczej.

35. Jest przekonany, że odpowiedzią na wyzwania społeczne w długim okresie są zarówno wspólnoty wiedzy i innowacji (WWiI), jak i regionalne wspólnoty wdrożeniowo-innowacyjne. Pozwalają one identyfikować i wykorzystywać nowe możliwości innowacji w Europie. Dlatego też wzywa Komisję do utworzenia w ramach trzeciej fali nowych WWiI w latach 2014–2020⁽⁹⁾ wspólnoty wiedzy i innowacji poświęconej biogospodarce.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_pl.htm;
<http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>

⁽⁸⁾ <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html.

⁽⁹⁾ Za pomocą wspólnot wiedzy i innowacji (WWiI) w różnych obszarach Europejski Instytut Innowacji i Technologii zajmie się w 2014 r. kwestiami związanymi z biogospodarką, w szczególności w ramach proponowanej WWiI „Food4future” (zob. COM(2012) 60 final). Biogospodarka obejmuje nie tylko produkty żywnościowe, lecz także produkty niespożywcze. Ważne jest, by element niespożywczy uwzględniony został w całym łańcuchu wartości biogospodarki.

36. Uważa wobec powyższego, że wśród wszystkich zainteresowanych stron na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym dostrzega się wyraźnie pilną potrzebę zajęcia się rozwojem gospodarki niskoemisyjnej / biogospodarki. Opracowanie strategii zmierzającej do urzeczywistnienia tego celu oraz jej praktyczna realizacja wymagają rewolucji w naszych sposobach myślenia i działania. Z uwagi na fakt, iż w praktyce kluczową rolę wykonawczą w tym zakresie odgrywają regiony, KR oferuje swą fachową wiedzę i wyraża gotowość ścisłej współpracy z Komisją w wysiłkach zmierzających do wprowadzenia biogospodarczej strategii w Europie na kolejny etap rozwoju.

37. Apeluje do Komisji o podjęcie następujących kroków na szczeblu UE. Należy:

- a) dalej rozwijać strategię dotyczącą biogospodarki (z zastosowaniem struktury potrójnej spirali), skupiając się na wyższych segmentach piramidy biomasy; utworzyć panel biogospodarczy z udziałem przedstawicieli przedsiębiorstw, instytucji naukowych i władz publicznych (na szczeblu UE, krajowym i regionalnym);
- b) opracować zintegrowane podejście do biogospodarki oparte na strategii przewidującej wykorzystanie środków z różnych funduszy zarówno na szczeblu regionalnym, jak i na poziomie UE („Horyzont 2020”, polityka spójności, WPR, polityka energetyczna);
- c) uświadamić społeczeństwo w regionach o potrzebie dążenia do biogospodarki oraz o wynikających z niej możliwościach;
- d) oprzeć zintegrowane podejście do biogospodarki na wzajemnie niesprzecznych, stymulujących przepisach i środkach (poprzez systemy certyfikacji oraz zintegrowane, odpowiednio dostosowane programy B+R realizowane przez szereg dyrekcji generalnych), a także umożliwić regionom określanie kierunków rozwoju w zakresie biogospodarki i strategii inteligentnej specjalizacji;

a ponadto dalej rozwijać strategię europejską, koncentrując się na:

- specjalizacji i waloryzacji wiedzy w zakresie innowacji w europejskim sektorze biogospodarki, tak aby zachować konkurencyjność na poziomie ogólnoświatowym;
- badaniach nad biomasą drugiej i trzeciej generacji oraz rozwoju jej zastosowań;
- łańcuchach wartości (począwszy od wytwarzania surowców aż po obrót wyrobami gotowymi);
- produktach o wysokiej wartości dodanej.

38. Sądzi, że regiony oferują w tym zakresie następujące możliwości:

- a) odwzorowanie i udostępnienie udokumentowanych sprawdzonych rozwiązań stosowanych w regionach, które z powodzeniem planują i wdrażają biogospodarkę (bądź jej określone aspekty), a także pomoc w poszukiwaniu sposobów propagowania tych rozwiązań i rozpowszechniania owych struktur w innych regionach (dążenie do doskonałości);
- b) pomoc w tworzeniu struktur potrójnej spirali oraz czynny wkład w prace paneli biogospodarczych;
- c) prowadzone przez samorządy – które mają bezpośredni kontakt z obywatelami – działania na poziomie lokalnym i regionalnym, propagujące w społeczeństwie wiedzę o biogospodarce, potrzebie przedstawienia się na nią oraz o płynących z niej korzyściach;
- d) wsparcie w dążeniu do doskonałości poprzez ułatwianie i inicjowanie międzyregionalnej współpracy między regionami na różnych poziomach rozwoju, a także poprzez zastosowanie opartego na wielu funduszach podejścia do europejskich programów i projektów.

Bruksela, 30 listopada 2012 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO